

**Een archeologisch inventariserend
veldonderzoek (IVO) door middel van
grondboringen aan de Rijksstraatweg 63,
gemeente Haren (Gr.)**

H. Buitenhuis & G.J. de Roller

ARC-Rapporten 2004-69

Groningen
10 december 2004
ISSN 1574-6887

Afbeelding 1 De ligging van het onderzoeksgebied.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding van het onderzoek

Naar aanleiding van het voornemen om nieuwe klaslokalen te bouwen ten behoeve van de Efratha Guyot Stichting, heeft Syncera - De Straat aan Archaeological Research & Consultancy (ARC bv) opdracht gegeven tot het uitvoeren van een inventariserend archeologisch onderzoek (IVO) door middel van grondboringen op een deel van het terrein aan de Rijksstraatweg 63 te Haren. Op 24 november 2004 zijn de veldwerkzaamheden uitgevoerd door dr. H. Buitenhuis en drs. mevr. M. Essink, medewerkers van ARC bv.

1.2 Ligging van het onderzoeksgebied

Het terrein is gelegen aan de Rijksstraatweg 63 te Haren, en ligt iets ten zuiden van de huidige schoolgebouwen van het Guyot instituut (afb. 1 en afb. 3). Het is een grasveld met een oppervlak van ca. 360 m².

1.3 Objectgegevens

ARC-Projectcode	2004/278
Provincie	Groningen
Gemeente	Haren
Toponiem	Rijksstraatweg 63
Kaartblad	07D
Coördinaten	235.893/578.271
Type object	–
Type bodem	zandgrond
Geomorfologie	dekzand op keileemrug

1.4 Doel van het onderzoek

Het doel van het onderzoek is om door middel van bureauonderzoek en grondboringen inzicht te krijgen in de opbouw van de bodem, de mate waarin deze verstoord is, en om de aanwezigheid van archeologische sporen vast te stellen. Aan de hand van de uitkomsten van dit onderzoek kan dan nader worden bepaald hoe om te gaan met eventueel aangetroffen archeologische sporen.

1.5 Werkwijze

Om de doelstelling te kunnen verwezenlijken zijn op het onderzoeksterrein van ca. 360 m² in totaal vijf boringen gezet (zie afb. 3 en bijlage 1). Deze boringen zijn verspreid over het terrein gezet om een juiste indruk van de bodemopbouw te kunnen krijgen.

De boorkernen zijn zorgvuldig uitgelegd, waarbij de opeenvolgende bodemlagen precies zijn beschreven en opgemeten en er is gelet op de aanwezigheid van archeologische indicatoren zoals aardewerkfragmenten, houtskool, fosfaatvlekken, vuursteen, natuursteen, verbrand leem en bot.

Voor het boren is gebruik gemaakt van een verlengbare edelmanboor met een diameter van 10 cm. Naast het boren is, voor zover mogelijk, een oppervlaktekartering uitgevoerd. De vondstzichtbaarheid was beperkt omdat het gebied een zeer nat grasveld is.

2 Resultaten

Bureauonderzoek en geo-archeologische context

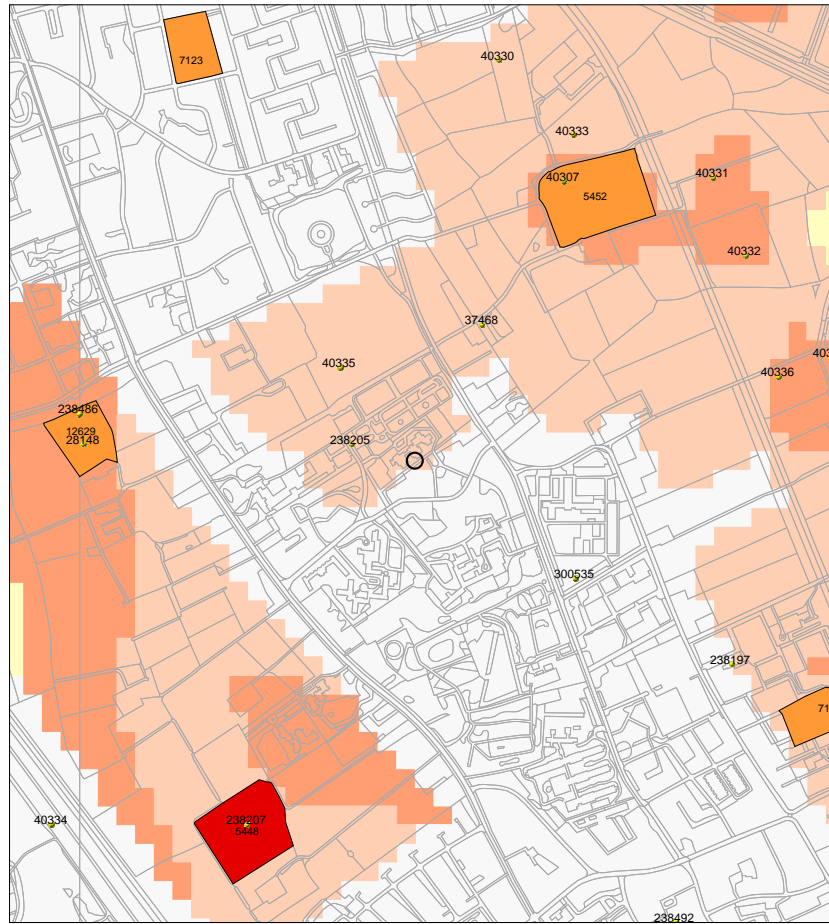
De archeologische verwachting van het onderzoeksterrein is volgens de Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden (IKAW 2e generatie) middelhoog (afb. 2). Het terrein ligt op de flanken van de dekzand-/keileemrug, de Hondsrug, die vanuit het zuiden tot in de stad Groningen loopt. Archeologische meldingen, gerelateerd aan het terrein, zijn beperkt. Op het terrein is een geslepen stenen bijl gevonden (waarnemingsnr. 238205) in een composthoop. Iets ten noorden van het terrein is een middeleeuwse kogelpot gevonden (waarnemingsnr. 40335). Hier is vastgesteld, dat het keizand zich op een diepte van 70 cm beneden maaiveld bevond. Het terrein zelf maakt deel uit van het parkgebied van het Huis Hemmen. Hiervan is bekend dat de voorloper van het huidige pand in 1832 is gesloopt.

Bodemopbouw

De bodemopbouw in de vijf boorpunten is als volgt (zie ook bijlage 1 en afb. 3). Onder de toplaag van 10 cm gras ligt een laag van grijsbruin, zwak siltig zand met humusvlekken en puinresten. De laag gaat op een diepte van 40–50 cm vrij scherp over in een laag van matig ijzerrijk, zwak tot sterk zandig, geelgrijs leem. Het ijzer vertoont zich als een typisch 'gley' verschijnsel in het leem.

Vondsten

Tijdens het archeologische onderzoek zijn geen vondsten in de boorkernen of aan het oppervlak aangetroffen.

Legenda

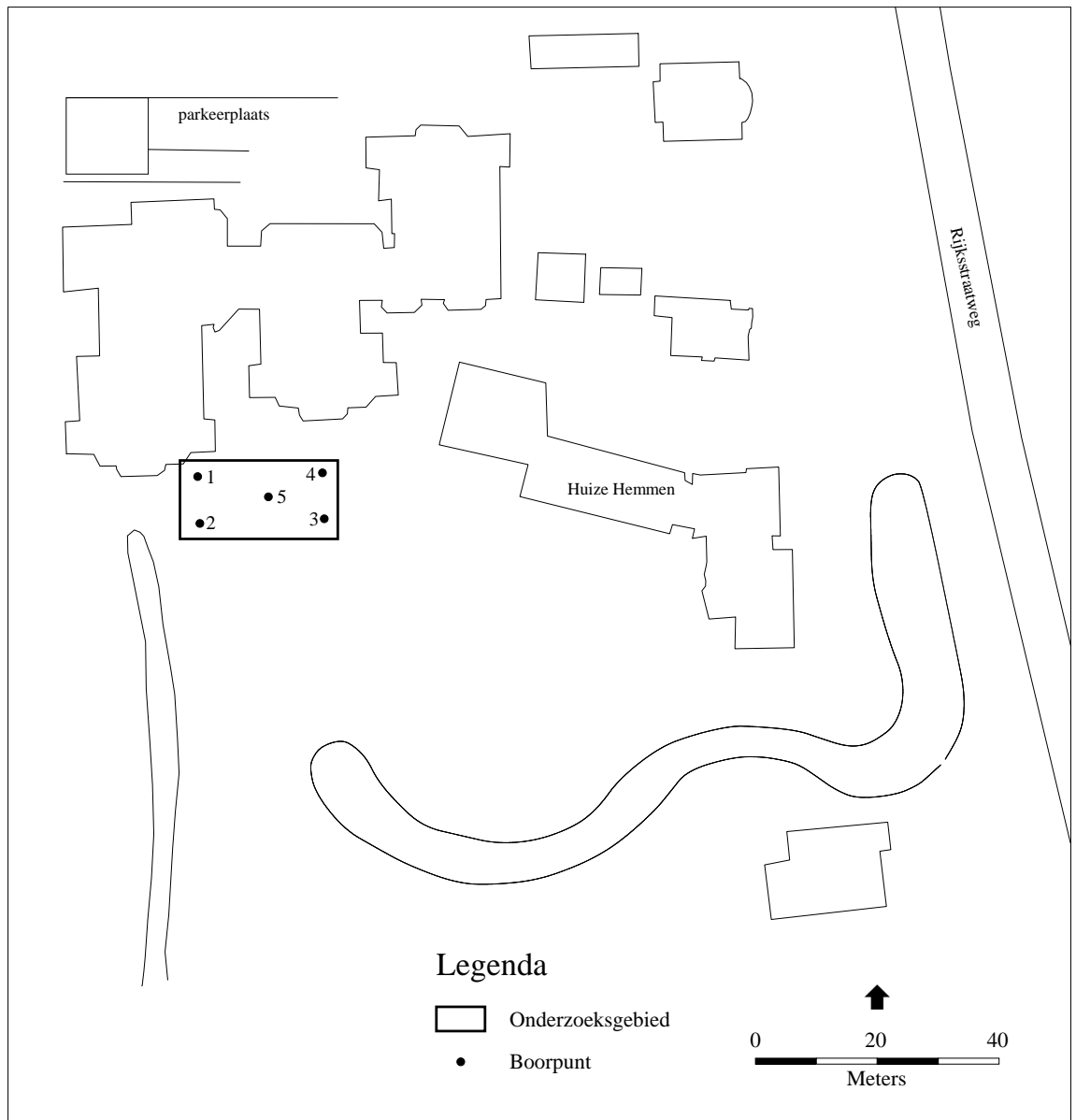
- VONDSMELDINGEN
  - WAARNEMINGEN
- MONUMENTEN**
- archeologische betekenis
  - archeologische waarde
  - hoge archeologische waarde
  - zeer hoge archeologische waarde
  - zeer hoge arch waarde, beschermd
- TOP10 ((c)TDN)
- IKAW**
- zeer lage trefkans
  - lage trefkans
  - middelhoge trefkans
  - hoge trefkans
  - lage trefkans (water)
  - middelhoge trefkans (water)
  - hoge trefkans (water)
  - water
  - niet gekarteerd
  - PROVINCIES

0 500 m

ROB
ArchisII

Afbeelding 2 IKAW met de ligging van het onderzoeksgebied (cirkel), de archeologische monumenten en waarnemingen. Bron: Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemondezoek, Archis II, 3 december 2004.

Afbeelding 3 Ligging van het onderzochte terrein aan de Rijksweg 63 te Haren met de boorpunten. Kaart: B. Schomaker.

3 Conclusie en aanbeveling

Uit het IVO blijkt dat de bodem van het onderzoeksterrein is afgetopt. De bouwvoor gaat direct over in het C-horizont. Dit houdt in dat een eventuele archeologische vondstlaag in de bouwvoor is opgenomen. In de boringen en ook bij de oppervlaktekartering zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen. De kans dat er op het onderzoeksterrein nog archeologische resten aanwezig zijn is daarmee zeer klein.

Vanuit archeologisch oogpunt zijn er geen belemmeringen voor de voorgenomen bouw van de klaslokalen. Mochten er desondanks toch archeologische resten worden aangetroffen dan dient men contact op te nemen met de provinciaal archeoloog van Groningen.¹

---

¹Dr. H.A. Groenendijk, Provincie Groningen, , Dienst Ruimte en Milieu, Postbus 630, 9700 AP Groningen, tel: 050-3164911 (alg.).

Bijlage 1 Boorstaten

De afkortingen die in de tabel gebruikt worden:

g1	zwak grindig	Lz1	Leem, zwak zandig	Zs1	Zand, zwak siltig
h2	matig humeus	Lz3	Leem, sterk zandig	Zs2	Zand, matig siltig

boring 1

<i>diepte</i>	<i>lithologie</i>	<i>extra</i>	<i>grens</i>	<i>kleur</i>	<i>opmerkingen</i>
10	Zs1	h2	scherp	bruin	bouwvoor, gras
40	Zs1		scherp	lichtgrijs	opgebracht bouwzand
100	Zs2	h2	scherp	donkergrijs	stukjes puin, es-achtig
125	Lz1	g1		grijsgroen	grof grind, matig ijzerrijk

boring 2

<i>diepte</i>	<i>lithologie</i>	<i>extra</i>	<i>grens</i>	<i>kleur</i>	<i>opmerkingen</i>
10	Zs1	h2	geleidelijk		bouwvoor, gras
40	Zs2		scherp	bruingrijs	weinig ijzerrijk
100	Lz3	g1		grijsbruin	grof grind, matig ijzerrijk

boring 3

<i>diepte</i>	<i>lithologie</i>	<i>extra</i>	<i>grens</i>	<i>kleur</i>	<i>opmerkingen</i>
10	Zs1	h2	geleidelijk	bruin	bouwvoor, gras
50	Zs2		geleidelijk	bruingrijs	puinspikkel
100	Lz1	g1		groengrijs	graf grind, matig ijzerrijk

boring 4

<i>diepte</i>	<i>lithologie</i>	<i>extra</i>	<i>grens</i>	<i>kleur</i>	<i>opmerkingen</i>
10	Zs1	h2	geleidelijk	bruin	bouwvoor, gras
45	Zs2		geleidelijk	bruingrijs	
100	Lz3			geelgrijs	puinspikkel in top, matig ijzerrijk

boring 5

<i>diepte</i>	<i>lithologie</i>	<i>extra</i>	<i>grens</i>	<i>kleur</i>	<i>opmerkingen</i>
40	Zs1	h2	scherp	grijsbruin	met zwarte humusvlekken, puinspikkels
100	Lz1	g1		geelgrijs	grof grind, matig ijzerrijk